

ZASADY DOPUSZCZANIA BUHAJÓW RASY POLSKIEJ HOLSZTYŃSKO - FRYZYJSKIEJ I INNYCH RAS MLECZNYCH DO WYKORZYSTANIA W SZTUCZNYM UNASIENIANIU

Bardzo ważnym zadaniem w ramach prowadzenia ksiąg dla bydła ras mlecznych: polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej i czerwono-białej, simentalskiej, polskiej czerwonej, jersey i monbeliarde jest dla Polskiej Federacji Hodowców Bydła i Producentów Mleka prawidłowa realizacja krajowych programów genetycznego doskonalenia tych ras.

W odniesieniu do wszystkich ras poddanych ocenie wartości użytkowej, największą populacją utrzymywaną w Polsce (ok. 98%) stanowi bydło rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej odmiany czarno-białej i czerwono-białej.

Dlatego też, Federacja uznała za konieczne opracowanie głównych zasad dopuszczania do wykorzystania w sztucznym unasienianiu buhajów rasy polskiej holsztyńsko-fryzyjskiej i dodatkowo buhajów innych ras mlecznych. Zasady te Federacja uwzględniła już przy wydawaniu ostatniej opinii na temat list buhajów przedłożonych przez poszczególne spółki unasieniania w celu otrzymania Decyzji od Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na ich dopuszczenie do wykorzystania w sztucznym unasienianiu do 28 lutego 2006 r.

Mianowicie, brane były pod uwagę niżej wymienione parametry:

I Rasa polska holsztyńsko-fryzyjska odmiana czarno-biała i czerwono biała.

1. Buhaje dopuszczane do rozrodu muszą mieć oszacowaną wartość hodowlaną dla cech produkcyjnych oraz cech typu i budowy metodą BLUP Model Zwierzęcia w danym sezonie wyceny.
2. Powtarzalność oszacowanej wartości hodowlanej dla cech produkcji oraz cech typu i budowy nie może być niższa niż 70 %.
3. Buhaje są uszeregowane na Krajowej Liście Buhajów według malejącej wartości obowiązującego indeksu selekcyjnego.
4. Dodatkowo, z Krajowej Listy Buhajów Federacja postanowiła rekomendować najlepsze buhaje o umaszczeniu czarno-białym i czerwono-białym pod względem wartości hodowlanej dla: indeksu, kg białka, oceny ogólnej typu i budowy, wymienia, nóg i racic do wykorzystania w unasienianiu bydła poddanego ocenie wartości użytkowej.
5. Buhaje rekomendowane będą zamieszczone na stronie internetowej PFHBiPM (www.pfhb.pl) i dodatkowo powinny być zaznaczone "Rekomendowane przez Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka" w materiałach publikowanych przez spółki unasieniania.
6. Oprócz buhajów rekomendowanych Federacja pozytywnie zaopiniuje dopuszczenie do wykorzystania w unasienianiu bydła dodatkowo buhaje zaproponowane przez spółki unasieniania.

Nasza rekomendacja najlepszych buhajów dopuszczanych do wykorzystania w sztucznym unasienianiu ma na celu pomóc hodowcy w podejmowaniu decyzji i mamy nadzieję, że przyczyni się do większego zużycia nasienia najlepszych buhajów krajowych. Ponieważ Krajowa Lista Buhajów uszeregowana jest od najwyższego indeksu selekcyjnego, chcemy polecać również buhaje wyróżniające się pod względem innych cech bardzo ważnych z hodowlanego punktu widzenia, które należy na pewno poprawiać w całej populacji bydła tej rasy. Wiadomo, że ostateczna decyzja należy zawsze do hodowcy, znającego swoje stado i posiadającego świadomość, na czym polega doskonalenie cech odziedziczalnych dla których jest szacowana wartość hodowlana.

Buhaje rekomendowane przez PFHBiPM na liście są zaznaczone szarym kolorem z pogrubioną i napisaną większą czcionką wartością cechy według której buhaj jest rekomendowany.

II Inne rasy mleczne (polska czerwona, simentalska, jersey).

1. Buhaje ras: polskiej czerwonej i simentalskiej będą dopuszczane do rozrodu na podstawie przedłożonych protokółów ze spotkań komisji, w skład której powinni wchodzić przede wszystkim przedstawiciele: Instytut Zootechniki w Balicach, Polskiego Związku Hodowców Bydła Simentalskiego, Małopolskiego Centrum Biotechniki w Krasnem i Federacji.
2. Buhaje rasy jersey będą rozpatrywane w odniesieniu do realizacji Programu oceny i selekcji buhajów tej rasy realizowanego przez spółkę.

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka